

Taleinstituttet/Hjerneskadecenter Nordjylland

Specialiseringsområder/målgrupper for TI/HCN

Børn, unge og voksne med komplekse følger efter erhvervede hjernesker med behov for en højt specialiseret, ambulans indsats, der kan forbedre den enkeltes livskvalitet og deltagelse i skolelivet, på arbejdsmarkedet og samfundslivet generelt. TI/HCN samarbejder med eksempelvis sygehus, jobcenter, skole m.fl. om at lave skræddersyet rehabilitering til den enkelte borger. TI/HCN har i dag den nødvendige faglige ekspertise til at yde rehabilitering efter specialiserede genoptræningsplaner (GOP), når borgere bliver udskrevet fra hospitalet.

Børn og unge med komplekse tale- og sproglige vanskeligheder, der har betydning for barnets udvikling og samspil med andre (fx stammen, svære udtalevanskeligheder, stemmevanskeligheder, samt børn, der ikke kan tale/forstå andre pga. komplekse sproglige og kognitive vanskeligheder). Indsætterne forbedrer barnets forudsætninger for udvikling af tale- og sproglige færdigheder, og dermed også barnets mulighed for at deltage i hverdagens aktiviteter.

Voksne med komplekse stemme- og talevanskeligheder, der giver væsentlige begrænsninger i hverdagen som fx artikulations- og udtalevanskeligheder, stammen, løbsk tale, nedsat stemmefunktion (hæshed, sangerknuder, stemmebåndslammelser), transkønnede med behov for omlægning af stemmeleje eller talevanskeligheder efter en operation (fx cancer i mund og svælg og andre mundhuleopererede, kanylebærere). Der er tale om borgere, hvis funktionsevne kan forbedres med en specialiseret og midlertidig indsats. Borgerne er ofte aktive på arbejdsmarkedet og har behov for indsatsen for at kunne blive i beskæftigelse.

De gennemførte økonomiske tilpasninger

Ved indgåelse af finansieringsaftalen med de nordjyske kommuner i 2016 blev TI/HCNs budget beskåret med 20 % pr. 1.1.2016. TI/HCN har siden den dato fortsat leveret de samme ydelser målt på både specialiseringsgrad og kapacitet som før nedskæringen. Det er ikke muligt at skære yderligere ned på TI/HCNs budget, hvis det højt specialiserede niveau skal bevares.

Udover effektiviseringerne er TI/HCN efter ønske fra de øvrige kommuner begyndt at levere indsætterne i borgernes hjemkommuner, så borgerne i højere grad ikke skal rejse så langt efter behandlingen.

Udviklingen i ventelister i aftaleperioden

Overordnet set er der ikke ventelister på TI/HCN. Når bevillingen er givet, kan borgeren starte i behandling. På et enkelt område (indenfor tale/sprog voksne) kan der periodevis være en kort venteliste.

Konsekvenser af beslutningen ift. den afledte afspecialisering

Fælles for specialiseringsområderne på TI/HCN er nødvendigheden af et tilstrækkeligt antal børn, unge og voksne i tilbuddet for at kunne fastholde og udvikle den faglige specialisering. Konsekvensen af en for lav volumen kan blive, at TI/HCN ikke længere kan leve op til samarbejdsaftalen med hospitalerne om specialiseret genoptræning (GOP).

TI/HCN og specialerne i tilbuddet er tilpasset i et omfang, hvor det ikke er muligt at tilpasse yderligere. Hvis de øvrige kommuner fastholder at opsigte aftalen, bliver det vanskeligt at opretholde samtlige specialer. Samtidig vil Aalborg Kommune ikke kunne garantere kapacitet til at tilbyde behandling til borgere fra andre kommuner.

Nationale retningslinjer og krav

De nationale kvalitetskrav på hjerneskaområdet tilsiger, at der skal være et højt specialiseret team af neuropsykologer, audiologopæder, socialrådgivere, ergo- og fysioterapeuter og pædagogisk personale, der arbejder samtidigt omkring og med borgeren. De skal primært beskæftige sig med målgruppen for at opnå og vedligeholde tilstrækkelig viden om borgere med kompleks erhvervet hjerneska på højt specialiseret niveau. Indsætterne skal være organiserede som koordinerede sammenhængende, intensive og helhedsorienterede forløb og have et neuropsykologisk grundlag og varetages i specialiserede vidensmiljøer. Det forudsætter en vis volumen at leve op til de nationale kvalitetskrav.